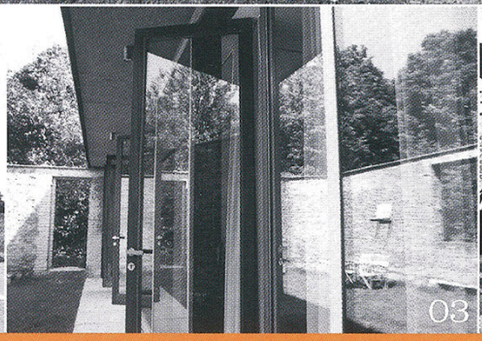

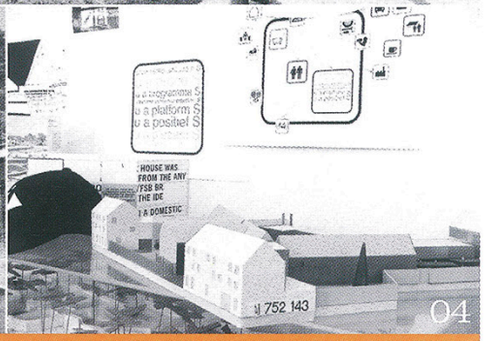

01 IDDV - Ignace Vermeersch & Dave Deneir. Sportaccommodatie voetbalclub Olympic in Ledegem. 02 Huiswerk - Erik Wieërs & Dirk Somers. Onthaalgebouw recreatiedomein De Hoge Rielen in Kasterlee.
03 D.i.a.l. architects - Bart Dehaene & Geert Pauwels. Woning. 04 uapS - Anne Mie Depuydt & Erik Van Daele. Onderzoeksproject.

TENTOONSTELLING

"DE DINGEN ZIJN DE ENIGE VERBORGEN ZIN DER DINGEN"

Het internationaal kunstencentrum deSingel in Antwerpen wil "een forum zijn voor hedendaagse architectuur, een plek voor debat, een platform voor historische en internationale ontwikkelingen, een laboratorium voor onderzoek". Naast de oprichting van een Vlaams Architectuur Instituut in de gebouwen van deSingel, worden deze doelstellingen waargemaakt met drie architectuurtentoonstellingen.

In *Honderd huizen voor honderd Europese architecten* staat de eigen woning van de architect centraal. De tentoonstelling wordt geïllustreerd met een reeks woningen van bekende architecten. In de zomer wordt, als het vervolg op de tentoonstelling van Xaveer De Geyter Architecten van vorig jaar, een tweede luik gepresenteerd van het onderzoeksproject rond de verstedelijking van de driehoek Brussel-Antwerpen-Gent (BAG).

Momenteel loopt in deSingel de tentoonstelling *Jonge architecten in Vlaanderen*. Negen jonge Vlaamse architectenbureaus tonen werk onder het motto "De dingen zijn de enige verborgen zin der dingen" – een vers van de dichter Fernando Pessoa.

Zoals de samenstellers van de tentoonstelling reeds hebben opgemerkt, is het zeer moeilijk om in het werk van de negen bureaus een gemeenschappelijke tendens te bespeuren. De klassieke vergelijkingspunten – programma, vorm en context – verraden geen rode draad in de 27 voorgestelde projecten.

Het beeld van de jonge architect, succesvol geworden dankzij verbouwingen en woningen, blijft hardnekkig overeind. De projecten van Hans Verstuyft, het duo Vandenbussche-Claessens en D.i.a.l. architects zetten de Vlaamse traditie van de eengezinswoning verder.

De gemiddelde opdrachtgever lijkt stilaan ook meer risico te durven nemen door een jonge architect aan te spreken. Zo is er onder meer het vertrouwen van het gemeentebestuur Ledegem in IDVV-architecten om nieuwe sportaccommodatie voor voetbalclub Olympic te bouwen.

Anderzijds is er ook een ontwikkeling van nieuwe modellen op te merken, waarin de context een belangrijke rol speelt. Het gaat dan vaak over een ontwerp in een zeer specifieke situatie: een stedelijk noch landelijk tussengebied, een zeldzame restruimte die het structuurplan verplicht in te vullen. Philippe

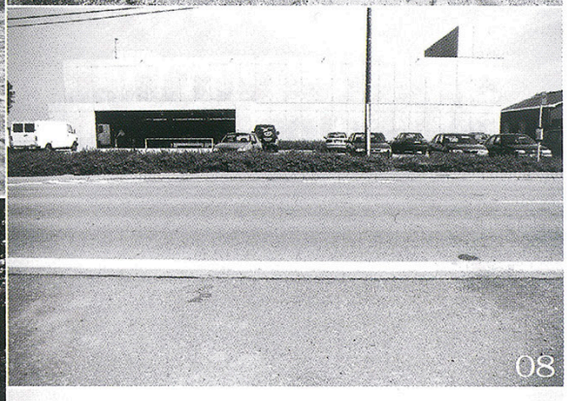

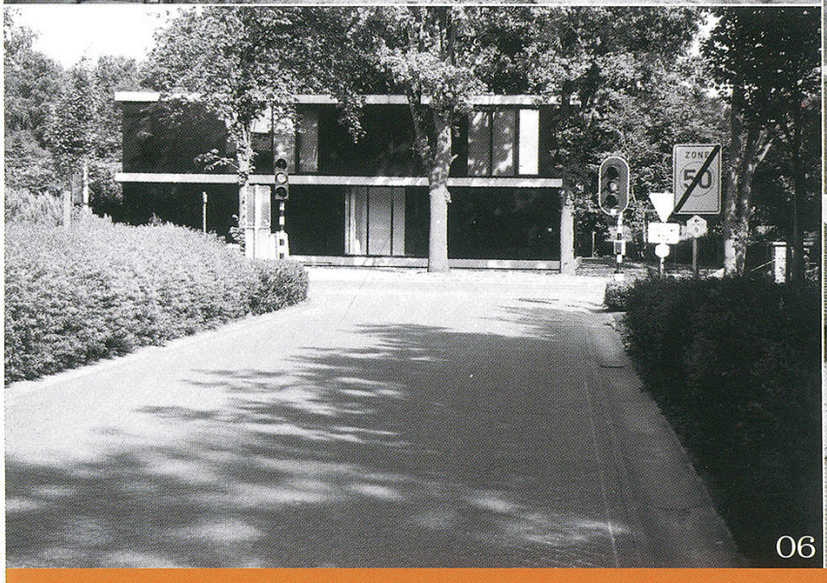

05 Architettura - Thierry Lagrange & Patrick Steels. Woning in Gent. 06 Hans Verstuyft Architecten. Woning met kantoren in 's Gravenwezel. 07 Philippe Viérin i.s.m. Piet Viérin. Kantoorgebouw Storaenso Terminal in Zeebrugge. 08 META Architectuurbureau. Schoenhandel Pedico in Scherpenheuvel. 09 Els Claessens en Tania Vandenbussche. Woning in Grimbergen. Foto's: 01–09 © Tierry Lagrange.

Viérin heeft in samenwerking met Piet Viérin het kantoorgebouw Storaenso in Zeebrugge ontworpen voor een bijzondere locatie in de haven. Schoenhandel Pedico in Scherpenheuvel van META Architectuurbureau staat – subtiel in plan, bruut in verschijning – tussen de banale lintbebouwing.

Hoe zouden we uit deze veelzijdigheid een andere gemene deler kunnen afleiden, dan dat architectuur uiteindelijk om het gebouwde, en niet om de woorden erachter zou gaan? Het lijkt immers triviaal om dit zo te stellen voor de architectuur als 'de kunst van het bouwen'. Bij een nadere beschouwing kan het werk echter in het licht van een recente architectuurstroming gezien worden. Telkens ontstaat in de architectuurtheorie op gepaste momenten het verlangen om resoluut terug te keren naar de eigen, autonome taal van de architectuur. In de pure verschijning van het gebouwde en het materiaal zou volgens deze architecten de werkelijke betekenis van de architectuur liggen, haar betekenis ontdaan van andere betekenislagen. In deze opvatting spelen factoren als het zintuiglijke, de vorm, het materiaal en het detail een grote rol. Recente voorbeelden zijn de Britten Adam Caruso en Tony Fretton. Deze ideeën vinden weerklank in het Nederlandse tijdschrift *Oase* en bijvoorbeeld bij de theoreticus Irénée Scalbert, die ook de inleidende lezing op de tentoonstelling heeft gegeven. Ook in de herinterpretatie en eigenzinnige vervorming van types – de klassieke woning met zadeldak, de schuur, de boerenhoeve – schuilt een gemeenschappelijk kenmerk van deze architectuur. Door de referentie naar oerbeelden verwijst deze architectuur vooral naar zichzelf. Zoals Koen Van Synghel het stelt in de inleidende tekst: "Zonder deze jonge ontwerpers tot elkaar te veroordelen als een nieuwe generatie of een nieuwe stroming, kunnen we toch zeggen dat ze de attitude delen om de 'dingen' in hun eigenheid 'ding' te laten zijn."

De foto's van Tierry Lagrange – samen met het werk van Architettura tentoongesteld – versterken de intenties van de tentoonstelling om het gebouwde vooral concreet te beschouwen. DeSingel heeft Lagrange gevraagd om slechts van één project per bureau foto's te maken. In deze foto's is de context erg belangrijk. Ze laten de gebouwen in hun waarde. De hoek en de kadrering van de foto's plaatsen de gebouwen in het landschap. Op de tentoonstelling kan men de foto's bekijken in een diapresentatie; zij vormen bovendien de proloog van de heldere catalogus.

SASKIA KLOOSTERBOER

TENTOONSTELLING – TOT 9 DECEMBER
Internationaal Kunstencentrum deSingel
Desguinlei 25, B-2018 Antwerpen
TEL 03 248 28 28 HTTP:// www.desingel.be

CATALOGUS – JONGE ARCHITECTEN IN VLAANDEREN
Katrien Vandermarliere en Koen Van Synghel, Ludion Publishers en deSingel, 2001, 96 p., tweetalige uitgave (Ned/Eng).
ISBN 90-5544-381-6